

Wandelingen voor Vroege Vogels 2019

elke tweede zondag van de maand bij zonsopkomst in de Amsterdamse Waterleidingduinen

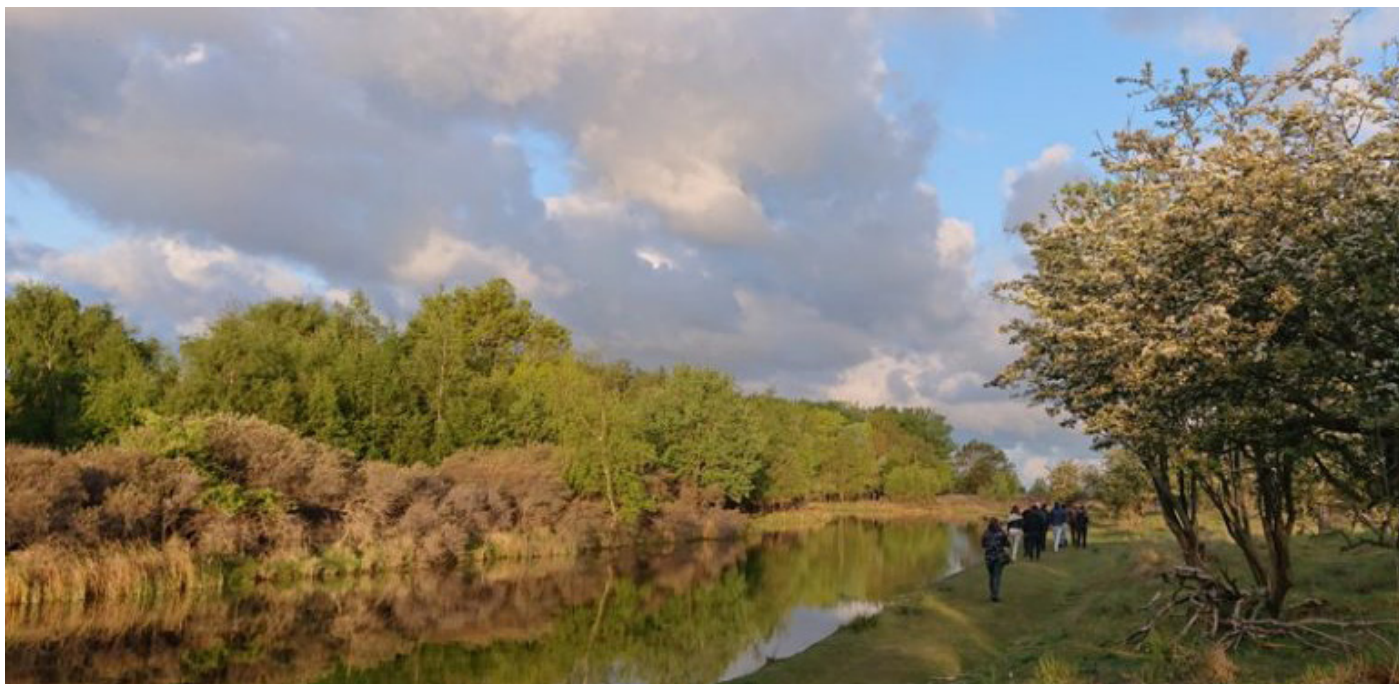
Het aantal wandelaars op de vroege zondagochtend was in 2019 (215) lager dan in 2018 (266).

De minst bezochte wandeling was die van december. De weersverwachting van regen en harde wind hielp niet echt. Slechts vier deelnemers trotseerden de weergoden. De populairste maanden in 2019 waren april, mei en november. De wandelaars van 2019 moesten, ondanks de droge en warme zomer, regelmatig een regenjack aantrekken.

Watervogels in de winter

Grote zaagbek, wintertaling en koperwieken. Dat zijn in de wintermaanden januari en februari de wintergasten. Ook dit jaar waren ze veelvuldig te zien op onze wandelingen. Wel zagen we minder kramsvogels dan in voorgaande jaren. Mogelijke oorzaak is de teloorgang van het duindoornstruweel. Geen bessen geen vogels.

In maart was het thema 'mossen', de bloeiende mossen met hun sporenkapsels. Het was net als in maart 2018 druilerig weer: prima weer om de mossen onder de loep te nemen. Ruig haarmos, klauwtjesmos, gewoon rendiermos en eland-geweimos, grijze bisschopsmuts waren enkele van de besproken soorten.

Voorjaarsvogels in april en in mei

De wandeling van april was koud. Maar met een stralende zon. Ijs op het mos op de noordhelling en bloeiende winterannuelen op de zuidzijde: het microklimaat in de duinen is divers. Zingende boomleeuweriken en gekraagde roodstaart, broedende aalscholvers en een boompieper in een baltsvlucht. We zagen één boerenzwaluw maar het was zeker nog geen zomer. In mei werd naast de nachtegaal - langs het nieuwkanaal - ook de snelle zang van de tuinfluiter gehoord. De waarneming van twee koekoeken maakte het tot een echte vroege vogelwandeling.

Noordvoort

In juni stond er een lange wandeltocht (11,6 km) op het programma: vanaf de Zilk naar het strand om het project Noordvoort te bekijken. Onderweg opmerkelijk veel vogelzang waaronder bij het Oosterkanaal zelfs een zingende fluit. Ook zagen we vele stuifkuilen met sporen van damhert, konijn, vos en muis. Op de zeereep vonden we diverse rupsen van de beervlinder. Het was helaas hoogwater dus helaas geen rustende zeehonden op het strand.

Buiten de AWD

Ook dit jaar begaven we ons voor één keer buiten de AWD, naar het Visserspad bij Zandvoort. Bloeiende duinplanten die we zo node missen in de Waterleidingduinen: bloeiend Slangenkruid, Ossentong, Zeepkruid, Welriekende salomonszegel, Wilde asperge, Wilde reseda. Het werd een feestelijke wandeling voor botanici. We liepen in de maand juli naar de 'Hugo-de-Vries-vallei'. Een door ons benoemde vallei op het Kievitenvlak, dat door de restauratie van de duinen (afplaggen) nu vol met honderden bloeiende teunisbloemen stond. Hugo de Vries, de in Haarlem geboren bioloog, stond aan de basis van de huidige erfelijkheidsleer, en deed onderzoek naar teunisbloemen.

Burlende damherten en vele paddenstoelen in oktober

In oktober ging de aandacht uit naar paddenstoelen en burlende damherten. Windstil weer en 13 graden waren de perfecte omstandigheden voor een heerlijke ochtendherfstwandeling.

Vaste gidsen: Clarence Wever, Kees Langeveld en Huib Koel

Tekst: Kees Langeveld/Huib Koel, Foto's: Hans Cornet

Zon na vrieskou in november

	ingang	vertrektijd	deelnemers	het weer
13 januari	Oase	9:00 uur	6	9°C, droog, flinke wind
10 februari	Pannenland	8:00 uur	11	8°C, droog
10 maart	De Zilk	7:00 uur	16	6°C, voortdurende motregen
14 april	Zandvoortselaan	7:00 uur	28	1°C, stralende zon
12 mei	Pannenland	6:00 uur	30	15°C, weinig wind, droog na buitje
9 juni	De Zilk	5:30 uur	15	13°C, licht bewolkt, later aangenaam warm
14 juli	Zandvoortselaan	5:30 uur	18	15°C, zwaarbewolkt, 2 lichte buitjes
11 augustus	Pannenland	6:30 uur	18	16°C, bewolkt, klein buitje
8 september	De Zilk	7:00 uur	19	14°C, bewolkt, na pittige bui
13 oktober	Zandvoortselaan	8:00 uur	20	13°C, droog met aan het eind zon
10 november	Pannenland	8:00 uur	30	-1°C, eerst mist daarna stralende zon
8 december	De Zilk	9:00 uur	4	7°C, regen en harde wind

December: koude, natte wandeling

Met vier deelnemers bestuderen we het monogram op een van de vele grenspaaltjes in de Amsterdamse Waterleidingduinen.

Historie van de wandeling voor Vroege Vogels

Op de laatste zondag van de maand trok Frans van den Berg met een groep belangstellenden de AWD in. Weer of geen weer. Zijn boeiende verhalen proberen de gidsen - Frans overleed plotseling in 1988 - voort te zetten. Boswachter Jan Zandvoort deed dit met behulp van Siem Langeveld. Slem, de vader van de huidige gids Kees, wist alles van kevers en ander gespuis. Siem, was samen met Tom Puts en Thijs Bos als vrijwilliger betrokken bij de middagwandelingen vanuit de Duijvetil, het eerste bezoekerscentrum van de AWD. Clarence Wever werd gids in 1996, zowel 's ochtends vroeg als in de middag. Kees deed en doet planteninventarisatie in het duin. Huib Koel deed monitoring van solitaire bijen en is sinds 2000 als natuurgids actief.